

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И НАУКЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Идентификациони подаци

Шифра

Име и презиме

Школа

Место

Одељење IV

Тест за ученике 4. разреда основне школе

ПРИРОДА И ДРУШТВО

свеска

1

Упутство

Пред тобом је свеска са задацима из природе и друштва. Није за оцену, али јесте провера знања. Зато је важно да задатке урадиш што боље. Ради озбиљно и покажи шта знаш!

Неке од ових задатака решаваћеш тако што ћеш уписивати одговоре на линију. У већини задатака треба да заокружиш слово испред тачног одговора, а у неким ДА или НЕ. Неки од вас попуњаваће табелу.

У сваком задатку треба пажљиво да прочиташ шта се од тебе тражи и како треба да одговориш на питање.

Пример 1

Повежи линијом називе животиња и њихове младунце, као што је започето:

крава • • јагње
кобила • • теле
овца • • ждребе

Решење	крава •	јагње •
	кобила •	теле •
	овца •	ждребе •

Пример 2

Које од наведених животиња су домаће животиње?

Упиши ✓ у квадратиће испред свих тачних одговора.

свиња
 вук
 коза
 овца
 јелен

Решење	☒ свиња
	☐ вук
	☒ коза
	☒ овца
	☐ јелен

Обрати пажњу на то да у овом задатку има више тачних одговора.

Пример 3

На линији испред назива животиње упиши број који означава да ли је то дивља или домаћа животиња.

1 — дивља _____ свиња
2 — домаћа _____ вук
_____ коза
_____ овца
_____ јелен

Решење	<u> 2 </u> свиња
	<u> 1 </u> вук
	<u> 2 </u> коза
	<u> 2 </u> овца
	<u> 1 </u> јелен

Припреми оловку и гумицу.

СРЕЋАН РАД!!!

1. Пажљиво прочитај текст. Речи које су **подебљане** разврстај у табели према томе да ли именују елементе природе или производе људског рада, као што је започето.

Јован је на летовање ишао са породицом. Путовали су авионом. **Авион** је летео високо. Винули су се у **ваздух**. Кроз **прозор** авиона видело се огромно пространство **воде**. **Земљиште** на коме су њиве, личило је на **цртеж**. **Мостови** и **зграде** изгледали су као танке линије, а **дрвеће** је подсећало на ситне тачке. Јован је узео **двоглед** и покушавао да открије да ли се види нека **животиња**. Изненада је блеснуло **сунце**.

Природа	Производи људског рада
Јован	авион

2. Ана је другарици за рођендан купила биљку у саксији. Биљку је увила у провидну кесу, коју је завезала, као што је приказано на слици.

Тако припремљену биљку ставила је на место где допиру Сунчева светлост и топлота. Након неколико дана, биљка је увенула.

Напиши бар један могући разлог због кога је биљка увела.

3. На питање које су **заједничке** карактеристике живих бића, Петар је одговорио:
„Сва жива бића се рађају, дишу, покрећу се или крећу, размножавају се, и на крају старе и умиру.“

Наведи бар једну заједничку карактеристику живих бића коју Петар **није поменуо**:

4. На линији испред назива животиње упиши број који означава њен начин исхране.

1 – биљојед

_____ вук

2 – месојед

_____ соко

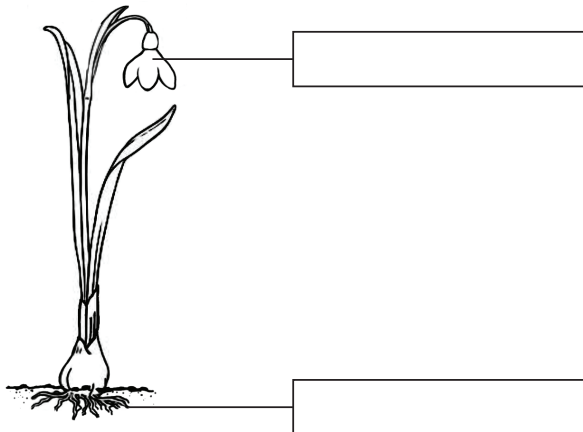
3 – сваштојед

_____ зец

_____ дивља свиња

_____ гусеница

5. Именуј означене делове тела биљке и запиши у одговарајућа поља.

6. Детлић је птица која живи у шуми. Храни се инсектима. Има два прста окренута напред и два прста окренута назад.

На који начин наведени распоред прстију помаже детлићу да преживи у шуми?

7. У табели је дат списак извора енергије.

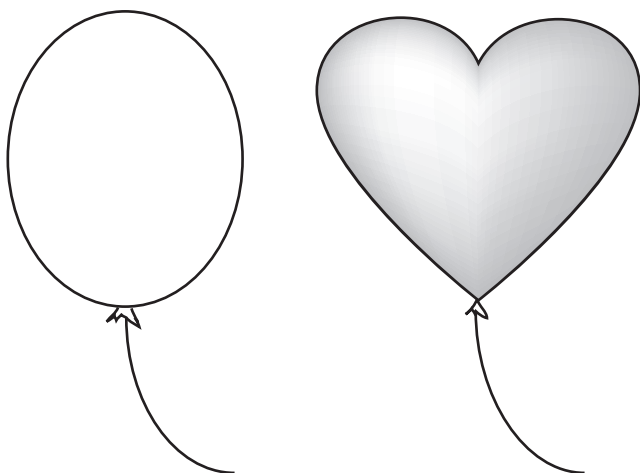
Упиши у табелу ✓ према томе да ли је наведени извор енергије обновљив или необновљив, као што је започето.

Извор енергије	Обновљив	Необновљив
вода	✓	
Сунце		
ветар		
гас		
нафта		

8. Заокружи слово испред тачног одговора.

Милан је друговима хтео да покаже једно својство ваздуха. Надувао је два балона, приказана на слици:

Милан је овим једноставним огледом показао да ваздух:

- а) нема боју
- б) има боју
- в) нема сталан облик
- г) има сталан облик

9. Једног летњег јутра Марко је идући кроз траву поквасио ногавице. Знао је да није падала киша, а на трави су биле ситне капи воде.

Одакле потичу те капи воде?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) од кртица
- б) из земљишта
- в) из ваздуха
- г) од скакаваца

Објасни свој одговор.

10. Да би се добила једна важна животна намирница – со, **морска вода** прелива се у плитке базене близу обале. Када вода испари, на дну базена остаје со.

Зашто се, на исти начин, не може добити со и из **речне воде**?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) зато што се у мору налази већа количина воде него у реци
- б) зато што је вода у мору чистија од воде из реке
- в) зато што вода у мору има различит састав од воде из реке
- г) зато што вода у мору има различиту боју од воде из реке

11. Црница је богата **кречњаком и хумусом**.

Пескуша је богата **песком**.

Која од ове две врсте земљишта је плоднија?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) црница
- б) пескуша

Објасни свој одговор.

12. Четири предмета сврстана су у две групе, као што је приказано на слици.

Група А	 стаклена чаша	 дрвена кашика
Група Б	 челични ексери	 гвоздени кључ

Заокружи слово испред тачног одговора.

Предмети из групе А разликују се од предмета из групе Б по томе:

- а) колико добро сагоревају
- б) колико добро пропуштају светлост
- в) колико добро их привлаче магнети
- г) колико се добро савијају

13. Које својство мора да има платно да би се користило за прављење кишобрана?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) да буде растегљиво
- б) да буде непровидно
- в) да буде непромочиво
- г) да буде танко

14. У школи смо правили накит од глине. Затим је учитељица направљени накит загревала у рерни.

Зашто је учитељица тако поступила са глиненим накитом?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) да би добио боју
- б) да би постао чврст
- в) да би постао гладак
- г) да би добио сјај

15. Ако Милошева бака прави тарту, она **самеље шећер** и добије шећер у праху. Ако прави карамел-млеко, она **истопи шећер** и добије карамел.

Када од шећера настаје **нови материјал**?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) само топљењем шећера
- б) само мљењем шећера
- в) и топљењем и мљењем шећера

- 16.** Марко је на цедуљици написао поруку другу који седи у другој клупи. Бацио је цедуљицу, али је она пала близу њега.

Шта Марко треба да уради да би цедуљицу добацио даље?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) да је покваси
- б) да је пресавије по ширини
- в) да је пресавије по дужини
- г) да је згужва

Објасни свој одговор.

- 17.** На планинарењу, Милан и његов тата изгубили су се у **дубокој шуми**.

Наведи бар један начин на који се могу оријентисати, како би пронашли излаз из шуме.

18. Одељење IV₃ из Ниша путоваће на наставу у природи. На том путу ће видети градове: **Београд** и **Нови Сад**, реке: **Дунав** и **Саву**, планине: **Фрушку гору** и **Космај**.

Заокружи дате објекте на географској карти Србије.

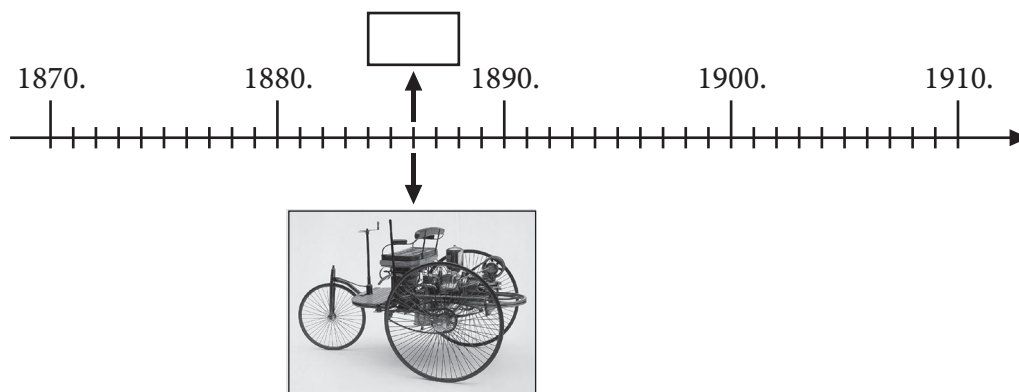

19. Колико је година потребно да прође да би могли да кажемо да је прошао цео век?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) 10
- б) 100
- в) 1000
- г) 10 000

20. Пажљиво погледај ленту времена, из ње прочитај које године је направљен први аутомобил и упиши у квадратић.

21. Пажљиво прочитај текст.

Пекар Аца има жену и два сина. Његова пекара је веома позната у нашем крају. Из ње добијамо ужину у школи. Пекар Аца је веома вредан човек, јер поред свих обавеза стиже да буде активан и у Добровољном ватрогасном друштву.

Упиши ✓ испред свих тачних одговора.

Из текста видимо да је пекар Аца члан следећих друштвених група:

- породице
- школе
- насеља
- Друштва за заштиту старих зграда

22. Пажљиво прочитај текст.

Јана се доселила у ново **насеље**. У њеној згради сви поштују кућни ред. Јанина **породица** је четворочлана. У њој се сви чланови договарају око поделе послова. Јана је одлична ученица четвртог разреда. У **одељењу** је омиљена другарица јер никада не вређа друге и спремна је да помогне. Поред тога, Јана је и члан **драмског студија**. На пробе представа увек долази на време и труди се да не омета оне који глуме.

Наведи бар једну заједничку карактеристику друштвених група којима Јана припада.

23. На линијама испред тврдњи упиши број који означава да ли се дата тврдња односи на право или обавезу ученика.

1 – право

___ Користим простор и намештај у школи.

2 – обавеза

___ Тражим реч када желим нешто да кажем.

___ Бирам секцију коју ћу похађати.

___ Изражавам своје мишљење.

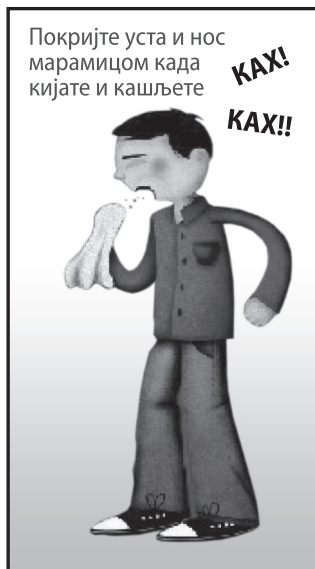
___ Враћам књиге у школску библиотеку.

24. Допуни реченицу.

У давна времена људи су се бавили само ловом. После лова најстарија човекова делатност је она која обезбеђује неопходне животне намирнице људима и сировине индустрији.

Описана људска делатност је _____.

25. Прочитај текст на постеру Министарства здравља, који се налази у јавном превозу.

Објасни како придржавање овог правила може помоћи путницима да се не разболе.

26. Ова планина се налази у Војводини. Некада давно била је острво Панонског мора. Проглашена је за први национални парк у Србији.

О којој планини је реч?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Стара планина
- б) Копаоник
- в) Тара
- г) Фрушка гора

27. Заокружи слово испред тачног одговора.

Становници планинских села најчешће се баве сточарством зато што на планинама има доста:

- а) шума
- б) њива
- в) пашњака
- г) река

28. Један историчар је одредио поглавља за своју књигу која ће се звати „Прошлост Србије“.

Распоређи поглавља књиге уписујући бројеве од 1 до 6 према редоследу којим су се догађаји и личности у прошлости низали, као што је започето.

___ Косовска битка

___ Карађорђе Петровић

1. Чувена владарска породица Немањић

___ Шестоаприлско бомбардовање Београда

___ Први светски рат

29. Упореди начин живота у Србији данас и начин живота за време владавине Немањића.

Заокружи ДА, ако је тврдња тачна, или НЕ, ако је нетачна.

Највећи број становника данас живи у градовима,
а тако је било и за време владавине Немањића.

ДА

НЕ

У данашње време основна школа обавезна је за сву децу,
а тако је било и у време Немањића.

ДА

НЕ

30. Пажљиво погледај слике и заокружи слово испред тачног одговора.

Капу и шлем који су приказани на сликама носиле су зарађене стране у Србији током:

а) Косовског боја

б) Првог српског устанка

в) Првог светског рата

г) Другог светског рата